ARREST VAN HET HOF VAN 3 JULI 1974 [1]

Reiniera Charlotte Brouerius van Nidek tegen Inspecteur der Registratie en Successie (verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door het Gerechtshof 's-Gravenhage)

Zaak 7-74

Samenvatting

1. *Europese Gemeenschappen — Voorrechten en immuniteiten — Ambtenaren — Overlevingspensioen — Nationale belastingen — Vrijstelling*
   (Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de EG, artikel 13, tweede alinea)
2. *Europese Gemeenschappen — Voorrechten en immuniteiten — Ambtenaren — Overlevingspensioen — Nationale belastingen — Vrijstelling — Successierechten — Uitsluiting*
   (Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de EG, artikel 13, tweede alinea)

1. Artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen is van toepassing op het, krachtens het Statuut van de ambtenaren en personeelsleden der Gemeenschappen, toegekende overlevingspensioen aan de weduwe van een ambtenaar of personeelslid.

2. Door de erfrechtelijke verkrijging met een aanslag ineens te treffen, zijn successierechten, voorzover zij zonder onderscheid te maken worden toegepast op de rechthebbenden van de ambtenaren en personeelsleden der Gemeenschappen evenals op alle overige belastingschuldigen, geen „nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten", bedoeld in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten.

In de zaak 7-74,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van de Belastingkamer van het Gerechtshof te 's-Gravenhage, in het aldaar aanhangige geding tussen

1 — Procestaal: Nederlands.

REINIERA CHARLOTTE BROUERIUS VAN NIDEK, weduwe van Eduard Rudolph von Geldern, Charles Melottestraat 14 te Hoeilaart (België)

en

INSPECTEUR DER REGISTRATIE EN SUCCESSIE te Rijswijk (Nederland)

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van artikel 13, tweede alinea, van het bij het Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben behorende Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. M. Donner, M. Sørensen, Kamerpresidenten, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars (rapporteur), P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh en A. J. Mackenzie Stuart, Rechters,

Advocaat-Generaal: G. Reischl
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de verwijzingsbeschikking en de krachtens artikel 20 van het Statuut ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

Mevrouw Brouerius van Nidek, weduwe van E. von Geldern — verzoekster in het

hoofdgeding — ontvangt sedert het overlijden van haar echtgenoot een overlevingspensioen van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, waarover ingevolge verordening nr. 260/68 van de Raad van 29 februari 1968 (PB nr. L 56 van 4 maart 1968, blz. 8) Gemeenschapsbelasting verschuldigd is. De erfenis van haar echtgenoot is opengevallen in Nederland en wordt — ook voor de successierechten — beheerst door Nederlands recht. Volgens de successiewet van 28 juni 1956, Staatsblad 362, behoort de kapitaalwaarde van particuliere pensioenen berustend op overeenkomst tot het belastbare gedeelte van de nalatenschap, terwijl dit niet het geval is met pensioenen van publiekrechtelijke aard en particuliere pensioenen berustend op de wet.

Dezelfde wet bepaalt voorts dat de verkrijging door een echtgenoot uit nalatenschap tot een bedrag van fl. 250 000 van het recht van successie is vrijgesteld. Ten einde cumulatie van twee vrijstellingen te vermijden, bepaalt de wet dat de kapitaalwaarde van publiekrechtelijke pensioenen en particuliere pensioenen berustend op det wet, hoewel vrijgesteld van successierechten, niettemin ter berekening van de nalatenschap in aanmerking wordt genomen voor de toepassing van de vrijstelling van fl. 250 000.

De Inspecteur der Registratie en Successie heeft deze laatste regel toegepast op de nalatenschap van wijlen de heer von Geldern, door de kapitaalwaarde van het communautair overlevingspensioen in aanmerking te nemen bij de vaststelling van de nalatenschap, ter berekening van de vrijstelling van fl. 250 000.

Verzoekster in het hoofdgeding, van mening dat deze handelswijze in strijd is met artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten, volgens hetwelk de ambtenaren en overige personeelsleden van de Gemeenschappen „zijn vrijgesteld van nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten", heeft bij het Gerechtshof te 's-Gravenhage beroep ingesteld tegen de uitspraak waarbij haar bezwaarschrift is afgewezen. Deze rechterlijke instantie was van mening dat het geding aanleiding gaf tot vragen betreffende de uitlegging van artikel 13, tweede alinea, en wendde zich daarom tot het Hof van Justitie met de volgende vragen:

a) Is artikel 13, lid 2, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen mede van toepassing op een door de Europese Gemeenschappen toegekend pensioen aan de weduwe van een van haar ambtenaren?

b) Zo ja, behoort dan tot de nationale belastingen, waarvan dit pensioen is vrijgesteld, in beginsel mede de successiebelasting?

c) Zo ook deze vraag bevestigend moet worden beantwoord, verzet de vrijstelling zich er dan mede tegen dat de kapitaalwaarde van het pensioenrecht (stamrecht) in de belasting wordt betrokken of heeft de vrijstelling niet het oog op zulk een indirect treffen van het pensioen?

d) Zo ook heffing van successierecht over de kapitaalwaarde van een pensioen niet is toegestaan, verzet de strekking van artikel 13, lid 2, van het Protocol zich dan er tegen, dat met de kapitaalwaarde van het pensioen niettemin rekening wordt gehouden bij het bepalen van de vrijstelling waarop de weduwe voor haar verkrijging, voorzover niet bestaande uit onbelast pensioen, aanspraak kan maken, zulks op de wijze als dit in artikel 32, lid 2, der Nederlandse Successiewet is geregeld?

Het verzoek om een prejudiciële beslissing d.d. 30 januari 1974 is op 31 januari 1974 ter griffie van het Hof ingeschreven.

De Inspecteur der Registratie en Successie te Rijswijk, de Nederlandse Regering, de Commissie en de Raad hebben overeenkomstig artikel 20 van het Statuut van het Hof schriftelijke opmerkingen ingediend.

Het Hof heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Opmerkingen ingediend krachtens artikel 20 van het Statuut van het Hof

A — Opmerkingen van de Inspecteur der Registratie en Successie te Rijswijk

De Inspecteur der Registratie en Successie stelt zich op het standpunt dat de in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten voorziene vrijstelling slechts betrekking heeft op salarissen, lonen en diverse emolumenten als bestanddeel van het belastbaar (beroeps-) inkomen, doch niet op het successierecht.

Het doel van artikel 13 is namelijk discriminatie te voorkomen, die het gevolg zou kunnen zijn van de toepassing van nationale belastingen op het salaris van de ambtenaren en de overige personeelsleden der Europese Gemeenschappen, en deze te onderwerpen aan Gemeenschapsbelasting. Deze ratio ontbreekt ten aanzien van het successierecht.

Dezelfde interpretatie volgt uit de context van artikel 13, tweede alinea. Uit artikel 14 blijkt namelijk dat de ambtenaren, tenzij zij uitdrukkelijk zijn vrijgesteld, onderworpen blijven aan alle genoemde nationale belastingwetten. Een uitzondering is nu juist in artikel 13 gemaakt voor belastingen op het inkomen dat afkomstig is van de Gemeenschappen. Anderzijds worden in artikel 13, tweede alinea, de ambtenarensalarissen slechts vrijgesteld van nationale belastingen die overeenstemmen met een belasting ten bate van de Gemeenschappen, zoals bedoeld in de eerste alinea. Er bestaat echter geen Gemeenschapsbelasting op successiegebied en naar het spraakgebruik kan het successierecht niet worden beschouwd als belasting op salarissen, lonen en emolumenten.

Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het Nederlandse successierecht moet worden toegepast op communautaire overlevingspensioenen, nu het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten hiervoor geen uitzondering maakt. Met de verklaring van de Dienst salarissen, pensioenen en vergoedingen van de Europese Gemeenschappen, waarin wordt gesteld dat het onderhavige overlevingspensioen is onderworpen aan de Gemeenschapsbelasting, behoeft geen rekening te worden gehouden. Ook Nederlandse pensioenen zijn onderworpen aan inkomstenbelasting, doch in casu gaat het niet om die belasting, maar om het in aanmerking nemen van de pensioenen bij de berekening van het successierecht.

De Inspecteur der Registratie en Successie te Rijswijk stelt derhalve voor de tweede, derde en vierde vraag ontkennend te beantwoorden.

B — Opmerkingen van de Nederlandse Regering

De Nederlandse Regering steunt het standpunt van de Inspecteur der Registratie en Successie. Zij meent dat de eerste vraag bevestigend kan worden beantwoord in verband met artikel 2, sub b), van verordening nr. 549/69 van de Raad van 25 maart 1969 (PB nr. L 74 van 27 maart 1969, blz. 1), luidende: „het bepaalde in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Gemeenschappen geldt voor ... de personen die een door de Gemeenschappen uitgekeerd invaliditeits-, ouderdoms- of overlevingspensioen genieten".

De successiebelasting valt echter niet onder de vrijstelling van artikel 13, tweede alinea. Ook de Nederlandse Regering ontleent argumenten aan het verband tussen artikel 13, tweede alinea, enerzijds, en artikel 13, eerste alinea, en artikel 14, anderzijds. Zij wijst op het verschil in terminologie in de Engelse en

Franse tekst van artikel 13, tweede alinea („taxes", „impôts"), en artikel 14, eerste alinea („death duties", „droits de succession").

Gelet op het vorenstaande dient de derde vraag dus ontkennend te worden beantwoord, waarbij zij aangetekend dat gekapitaliseerde pensioenen als zodanig hetzij van successiebelasting zijn vrijgesteld, hetzij niet aan de belasting zijn onderworpen.

Ook de vierde vraag dient ontkennend te worden beantwoord. De vrijstelling van successierecht tot een bedrag van 250 000 gulden beoogt degenen die geen of niet voldoende pensioenrechten genieten een billijk inkomen te verzekeren. Zij heeft dus uitsluitend betekenis voor de heffing van de successiebelasting over ander vermogen dan pensioenrechten. Zelfs wanneer men aanneemt dat artikel 13, tweede alinea, ook pensioenen vrijstelt van successierecht, dan nog is het meerekenen van pensioenen voor de vrijstelling van fl. 250 000, een fiscale aangelegenheid die volgens artikel 14 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten aan de nationale wetgever is voorbehouden.

C — *Opmerkingen van de Commissie*

De Commissie stelt voor de eerste vraag bevestigend te antwoorden. Zij beroept zich hiervoor op artikel 2 van verordening nr. 549/69 en op artikel 2 van verordening nr. 260/68 van de Raad van 29 februari 1968 (PB nr. L 56 van 4 maart 1968, blz. 8) tot vaststelling van de voorwaarden en de wijze van heffing van de belasting ten bate van de Europese Gemeenschappen, waarin is bepaald dat aan de Gemeenschapsbelasting zijn onderworpen de personen die door de Gemeenschappen uitgekeerde invaliditeits-, ouderdoms- of overlevingspensioenen genieten.

De Commissie is van mening dat de vrijstelling van artikel 13, tweede alinea, ook geldt voor successierecht. Dit blijkt in de eerste plaats uit de zeer algemene term „nationale belastingen" in bedoeld artikel. Er bestaat geen enkele reden om deze term eng uit te leggen. De Commissie verwijst vervolgens naar het arrest van het Hof van 16 december 1960 (zaak 6-60, Humblet tegen Belgische Staat, Jurispr. 1970, blz. 1167) waarin het Hof heeft vastgesteld dat de uitdrukking „vrijgesteld van alle belastingen op hun salarissen" in artikel 11, sub b), van het Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten van de EGKS, „duidelijk weergeeft dat de vrijstelling geldt voor elke belastingaanslag, die zowel direct als indirect op de vrijgestelde inkomsten is gebaseerd". Daar artikel 13 van het huidige Protocol zakelijk overeenstemt met artikel 11 van het Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten van de EGKS, waaraan in het arrest Humblet uitlegging wordt gegeven, is de destijds door het Hof geformuleerde regel in casu eveneens van toepassing.

De Commissie citeert voorts de arresten van het Hof van 8 februari 1968 (zaak 32-67, Van Leeuwen tegen Gemeente Rotterdam, Jurispr. 1968, blz. 63 en van 25 februari 1969 (zaak 23-68, Klomp tegen Inspecteur der Belastingen, Jurispr. 1969, blz. 43) waarin het Hof heeft verklaard dat de woorden „nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten" het oog hebben op „nationale belastingen op het salaris die, onder welke vorm of welke benaming ook worden geheven". Volgens deze jurisprudentie is het successierecht als belasting ter voorziening in de algemene behoeften van de overheid begrepen in de nationale belastingen waarvan het overlevingspensioen is vrijgesteld. De Commissie stelt derhalve voor de tweede vraag bevestigend te beantwoorden.

De Commissie onderzoekt de derde en vierde vraag gezamenlijk; zij is van oordeel dat deze vragen als één geheel dienen te worden beschouwd en betrekking hebben op het in aanmerking nemen van de kapitaalwaarde van het communautaire overlevingspensioen, hetzij door dit toe te voegen aan het belastbare gedeelte van de nalatenschap, hetzij door dit in

mindering te brengen op de van successierecht vrijgestelde som, waarop een overlevende echtgenoot recht kan doen gelden.

De Commissie meent dat het onderhavige geding kan worden vergeleken met de zaak 6-60, waarin het Hof bij arrest van 16 december 1960 (Humblet tegen Belgische Staat, Jurispr. 1960, blz. 1167) heeft verklaard „dat het Protocol betreffende voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal de Lid-Staten verbiedt, ten laste van een ambtenaar van de Gemeenschap een aanslag op te leggen die zijn grondslag geheel of gedeeltelijk vindt in het inkomen, dat deze ambtenaar van de Gemeenschap geniet"; en verder „dat het Protocol eveneens verbiedt, genoemd inkomen in aanmerking te nemen bij de vaststelling van het belastingtarief voor de overige inkomsten van een ambtenaar". Volgens de Commissie berust de uitzondering van artikel 13, tweede alinea, die evenals de andere voorrechten en immuniteiten krachtens artikel 18 van het Protocol uitsluitend in het belang van de Gemeenschappen is verleend, op twee beginselen. Het belang dat de Gemeenschappen bij de vrijstelling hebben is in de eerste plaats dat zij alleen dan in staat zijn de werkelijke bedragen van de salarissen van hun ambtenaren vast te stellen, welke bevoegdheid rechtstreeks voortvloeit uit artikel 24 van het fusieverdrag. In de tweede plaats is de vrijstelling van nationale belastingen bedoeld om de ambtenaren van verschillende nationaliteiten een gelijke salarisbehandeling te waarborgen.

Voor het antwoord op de derde en vierde vraag moet dus worden nagegaan of het in aanmerking nemen van de kapitaalwaarde van het overlevingspensioen bij de berekening van het nationale successierecht verenigbaar is met deze beide beginselen. Ten aanzien van het eerste voert de Commissie aan dat het in aanmerking nemen van het overlevingspensioen van de Gemeenschappen neerkomt op een indirecte heffing op dit pensioen. Het mag dus niet in aanmerking genomen worden bij de berekening van het successierecht voor de overige verkrijgingen uit nalatenschap, omdat dit de verschuldigde successierechten zou verhogen. Het in mindering brengen van de kapitaalwaarde van het pensioen op het vrijgestelde bedrag van f 250 000 gulden zou evenzo leiden tot verhoging van de aan successierecht onderworpen verkrijgingen uit de nalatenschap, die namelijk dan in een hoger tarief vallen.

Ten aanzien van de tweede regel verklaart zij dat het in aanmerking nemen van het overlevingspensioen van de Gemeenschappen bij de berekening van het nationale successierecht duidelijk, door het bestaan van verschillende nationale systemen van heffing van successierecht, een verschil in behandeling van ambtenaren van verschillende nationaliteit als gevolg heeft. De uitsluitende bevoegdheid van de Gemeenschappen tot vaststelling van het werkelijke bedrag van het pensioen wordt illusoir gemaakt en het beginsel van gelijkheid van de pensioenen van ambtenaren wordt doorbroken als de onderscheiden nationale wetgevingen op verschillende wijzen de kapitaalwaarde van de overlevingspensioenen in de successiebelasting zouden kunnen betrekken voor de vaststelling van het tarief voor de overige verkrijgingen.

De Commissie stelt daarom voor de derde en de vierde vragen bevestigend te beantwoorden.

D — Opmerkingen van de Raad

De *Raad* gaat uitsluitend in op de eerste vraag en stelt voor deze bevestigend te beantwoorden.

De Raad wijst hiertoe allereerst op het hierboven reeds aangehaalde artikel 2, sub b, van verordening nr. 549/69 van de Raad van 25 maart 1969. Het standpunt dat de pensioenen ook onder de vrijstelling van artikel 13, tweede alinea, vallen, is in overeenstemming met het bepaalde in titel V, hoofdstuk 3, van het Statuut van de ambtenaren, waaruit blijkt dat de pensioenen slechts een ver-

lengstuk vormen van het salaris op basis waarvan het is berekend, onafhankelijk van het totaal van de betaalde bijdragen.

De Raad merkt voorts op dat vrijstelling bedoeld in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol de tegenhanger vormt van de toepassing van Gemeenschapsbelasting, voorzien in artikel 13, eerste alinea. De fiscale gelijkstelling van het overlevingspensioen met andere emolumenten van de Gemeenschappen, bijvoorbeeld de ouderdoms- of invaliditeitspensioenen, is bovendien duidelijk geregeld in artikel 2 van verordening nr. 260/68 van de Raad van 29 februari 1968 (PB nr. L 56 van 4 maart 1968, blz. 8).

Mocht het Hof de eerste vraag ontkennend beantwoorden, dan zou zulks niet alleen de gedeeltelijke ongeldigheid met zich brengen van verordening nr. 549/69, doch ook in strijd komen met het stelsel van belastingheffing ingesteld bij verordening nr. 260/68.

Het beginsel van gelijke behandeling van de ambtenaren, ongeacht hun nationaliteit of land van herkomst, omvat niet alleen het inkomen van de ambtenaren zelf, doch evenzeer de diverse sociale uitkeringen die aan hun ambt verbonden zijn. Dit beginsel geldt slechts voor de in samenhang met de werkzaamheid verstrekte uitkeringen en emolumenten. Dit verklaart waarom artikel 14 voor andere inkomsten verwijst naar de wetgeving van de laatste fiscale woonplaats. Aangezien het overlevingspensioen aan het ambt is verbonden, valt die dus onder de vrijstelling van artikel 13, tweede alinea.

Overwegende dat ter terechtzitting van 8 mei 1974 Mevrouw R. C. Brouerius van Nidek, ten deze vertegenwoordigd door S. van den Bergh, advocaat te Amsterdam, de Inspecteur der Registratie en Successie, ten deze vertegenwoordigd door A. W. B. M. Hendriks, de Commissie, vertegenwoordigd door haar gemachtigde J. Utermann, en de Raad, vertegenwoordigd door zijn gemachtigde G. Peeters, mondelinge opmerkingen hebben gemaakt.

Overwegende dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 11 juni 1974 conclusie heeft genomen.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Gerechtshof te 's-Gravenhage bij arrest van 30 januari 1974 vier vragen aan het Hof heeft gesteld inzake de uitlegging van artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, gevoegd bij het Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben, (hierna te noemen „het Protocol");

2 dat volgens deze bepaling de ambtenaren en overige personeelsleden van de Gemeenschappen „zijn vrijgesteld van nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten";

3 dat de gestelde vragen een uitspraak verzoeken of, en zo ja in hoeverre, deze bepaling in aanmerking moet worden genomen bij toepassing van de Neder-

landse Successiewet op het overlevingspensioen dat de weduwe van een ambtenaar der Europese Gemeenschappen geniet;

4 Overwegende dat in de eerste plaats wordt gevraagd of artikel 13, tweede alinea, van het Protocol van toepassing is op een door de Europese Gemeenschappen toegekend pensioen aan de weduwe van een van haar ambtenaren;

5 Overwegende dat een dergelijk pensioen een door de Gemeenschappen betaald emolument is dat zijn rechtstreekse en statutaire grondslag vindt in de geldelijke regeling voor de ambtenaren en andere personeelsleden, waarvan het onverbrekelijk deel uitmaakt;

6 dat derhalve verordening (Euratom, EGKS, EEG) nr. 549/69 van de Raad van 25 maart 1969 (PB nr. L 74 van 27 maart 1969), vastgesteld ter uitvoering van genoemd artikel 13, tweede alinea, terecht voorschrijft dat de bij deze bepaling verleende vrijstelling geldt voor de personen die overlevingspensioen genieten;

7 dat overigens deze pensioenen zijn onderworpen aan een belasting, ten bate van de Gemeenschappen, op de salarissen, lonen en emolumenten;

8 dat de eerste vraag derhalve bevestigend dient te worden beantwoord;

9 Overwegende dat in de tweede plaats wordt gevraagd of successiebelasting in beginsel behoort tot de nationale belastingen waarvan het overlevingspensioen ingevolge artikel 13, tweede alinea, is vrijgesteld;

10 Overwegende dat deze tweede alinea niet mag worden losgemaakt van de eerste, bepalende dat onder de voorwaarden en volgens de procedure welke door de Raad wordt vastgesteld, de ambtenaren en overige personeelsleden worden onderworpen aan een belasting ten bate van de Gemeenschappen op de door hen betaalde salarissen, lonen en emolumenten;

11 dat de tweede alinea, ten gevolge van deze belastingheffing, genoemde salarissen, lonen en emolumenten vrijstelt van de nationale belastingen, zodanig dat in het gehele artikel een uniforme belastingheffing over de salarissen, lonen en emolumenten voor alle ambtenaren en personeelsleden der Gemeenschap is verzekerd, en met name wordt voorkomen dat enerzijds door de heffing van

uiteenlopende nationale belastingen hun feitelijke bezoldiging verschilt naar gelang van hun nationaliteit of woonplaats, en anderzijds deze bezoldiging door een dubbele belastingheffing abnormaal zwaar wordt getroffen;

12 dat de in artikel 13, tweede alinea, bedoelde vrijstelling bijgevolg alleen geldt voor soortgelijke nationale belastingen als die welke de Gemeenschap op dezelfde bronnen van inkomsten legt;

13 dat de Gemeenschapsbelasting een periodieke belasting op het inkomen is, terwijl de successiebelasting een erfrechtelijke verkrijging met een aanslag ineens treft;

14 dat derhalve successierechten, voorzover zij zonder onderscheid te maken worden toegepast op de rechthebbenden van de ambtenaren en personeelsleden der Gemeenschappen evenals op alle overige belastingschuldigen, niet zijn „nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten", bedoeld in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol;

15 Overwegende dat, met het antwoord op de tweede vraag, de derde en de vierde vraag zonder voorwerp zijn geraakt;

Ten aanzien van de kosten

16 Overwegende dat de kosten, door de Nederlandse Regering, de Raad van de Europese Gemeenschappen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening hunner opmerkingen voor het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen;

17 dat de procedure ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding als een aldaar gezien incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

uitspraak doende op de door de Gerechtshof te 's-Gravenhage bij arrest van 30 januari 1974 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1. **Artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen is van toepassing op het, krachtens het Statuut van de ambtenaren en personeelsleden der Gemeenschappen, toegekende overlevingspensioen aan de weduwe van een ambtenaar of personeelslid;**

2. **Successierechten, voorzover zij zonder onderscheid te maken worden toegepast op de rechthebbenden van de ambtenaren en personeelsleden der Gemeenschappen evenals op alle overige belastingschuldigen, zijn niet „nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten", bedoeld in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten.**

Lecourt Donner Sørensen Monaco Mertens de Wilmars
Pescatore Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op drie juli negentienhonderdvierenzeventig.

De Griffier
A. Van Houtte

De President
R. Lecourt

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 11 JUNI 1974 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Bij beschikking van 30 januari 1974 heeft het Gerechtshof te 's-Gravenhage een reeks prejudiciële vragen gesteld inzake de uitlegging van artikel 13 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen van 8 april 1965 (hierna te noemen het „Protocol").

Aan deze vragen liggen de volgende feiten ten grondslag.

In december 1971 is de heer E.R. von Geldern, Directeur-generaal bij het secretariaat-generaal van de Raad en woon-

1 — Vertaald uit het Duits.